

MIROVINSKI VODIČ

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

GODINA V., BROJ 5, SVIBANJ 2008.

PRILOG HRVATSKOM UMIROVLJENIČKOM LISTU

SADRŽAJ

- **Novi način rada s korisnicima usluga - Otvorenje preuređenog prostora u Područnoj službi u Zagrebu**
- **Izmjene propisa**
- **Najčešća pitanja**
- **Statistika**

- NOVI NAČINA RADA S KORISNICIMA USLUGA - OTVORENJE PREUREĐENOG PROSTORA U PODRUČNOJ SLUŽBI U ZAGREBU

U srijedu, 7. svibnja 2008. u Područnoj službi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u Zagrebu otvoren je preuređeni prostor namijenjen korisnicima usluga Zavoda. Uz ravnatelja i poslovodstvo Zavoda nazočni su bili mr. sc. Niko Raič, predsjednik Upravnog vijeća Zavoda, gđa Ružica Terze, pomoćnica ministra za mirovinsko i invalidsko osiguranje u Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva, predstavnici sindikata koji djeluju u Zavodu te predstavnici medija.

Poslovanje Zavoda modernizira se preko projekta preustroja koji je u tijeku, a jedan od ciljeva je pružanje usluge korisnicima na suvremen i učinkovit način u postupku ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu. "Da bi bio moderan Zavod i sve usluge, pa i usluge prema korisnicima trebaju biti na zavidnoj razini" rekao je ravnatelj M. Rukavina.

Uz prilagodbu poslovnog procesa i prilagodbu poslovnog prostora, **novi način rada s korisnicima** prati kako stručnost

tako i profesionalnost radnika na tim poslovima, a cijeli projekt uklopljen je u HITRO.HR sustav komunikacije s građanima.

Poslovni prostori Zavoda smješteni su uglavnom u starijim i često neodgovarajućim zgradama, a radi suvremenog načina komunikacije s korisnicima bilo ih je potrebno urediti i prilagoditi.

Zbog toga se u područnim službama Zavoda osigurava **središnje mjesto komunikacije**, na kojem će se korisnicima usluga Zavoda omogućiti brže dobivanje cjelovite informacije o tijeku postupka ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu, brže dobivanje raznih potvrda o osobnom statusu korisnika kao i potvrda o provedenim postupcima obustave iz mirovine i visini isplaćenih mirovinskih primanja i dr., a sve na jednom mjestu. Ovakav način rada s korisnicima u cijelosti se uspješno provodi u Područnoj službi u **Vukovaru**, a slijede i ostale područne službe Zavoda.

U novoobnovljenom prostoru počinje s novim načinom rada s korisnicima usluga Zavoda Područna služba u Zagrebu, a uskoro će s takvim načinom rada početi i Područna služba u Osijeku.

Prilagodba i preuređenje poslovnog prostora u Područnoj službi u Zagrebu za novi način rada s korisnicima usluga samo je još jedan "korak naprijed" koji Zavod čini da bi se što više približio svojim osigurancima i korisnicima usluga.

Korištenjem nove organizacije posla, novim tehnološkim mogućnostima i uvođenjem tzv. "redomata", te smještanjem pravnih savjetnika i informatora u prizemlje poslovne zgrade područne službe, korisnicima se nastoji osigurati bolja dostupnost i privatnost pri pružanju pravnih savjeta, davanju informacija o stanju zahtjeva (predmeta) kao i pružanje stručne i ostale pomoći i informacija, **na jednom mjestu** i na višoj razini kvalitete, bez nepotrebnih čekanja.

Svaka, pa i najmanja promjena koja omogućava podizanje kvalitete poslovanja u Zavodu vrijedna je pažnje, jer pridonosi ostvarenju željenog cilja, a to je preustroj Zavoda u modernu i najbolju javnu ustanovu u Republici Hrvatskoj.

OTVORENI TELEFON: 0800 63 63 63 | POZIVNI CENTAR: 01 - 48 91 666 (DOSTUPNI RADNIM DANOM OD 8 DO 16 SATI)

IZMJENE PROPISA

**Zakon o izmjenama i dopunama
Zakona o mirovinskom osiguranju**

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju stupio je na snagu **28. ožujka 2008.**, a objavljen je u "Narodnim novinama", broj 35/08.

U nastavku donosimo pregled najvažnijih novina koje donosi navedeni Zakon.

- U pogledu ispunjavanja uvjeta mirovinskog staža za stjecanje prava iz mirovinskog osiguranja rad s nepunim radnim vremenom izjednačen je s radom s punim radnim vremenom.
- Izvanbračnim udovicama, odnosno udovcima osiguran je jednak pravni položaj pri ostvarivanju, korištenju i gubitku prava na obiteljsku mirovinu članova obitelji u odnosu na članove obitelji – bračne udovice, odnosno udovce.

Što se tiče izjednačavanja rada s punim i nepunim radnim vremenom kao uvjeta za stjecanje prava iz mirovinskog osiguranja do sada je to vrijedilo samo za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu, a ovom izmjenom zakona osiguranicima koji rade s nepunim radnim vremenom omogućen je jednak pristup stjecanju prava i na prijevremenu starosnu mirovinu, profesionalnu rehabilitaciju, invalidsku mirovinu i obiteljsku mirovinu.

Dakle, u pogledu uvjeta za priznanje prava, ovi osiguranici izjednačeni su s osiguranicima koji rade puno radno vrijeme, ali se visina mirovine određuje prema navršenom mirovinskom stažu, a ne prema razdoblju provedenom u zaposlenju s nepunim radnim vremenom.

Ovim izmjenama Zakon o mirovinskom osiguranju usklađen je s pravnom stečevinom Europske unije i ispunjava obveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (Direktiva Vijeća iz 1997. o radu sa skraćenim radnim vremenom).

U vezi s uvođenjem mogućnosti za izvanbračnu udovicu, odnosno udovca da ostvare pravo na obiteljsku mirovinu napominjemo da je ovom izmjenom zakona izričito propisano da *"pravo na obiteljsku mirovinu može ostvariti osoba ako izvanbračna zajednica postoji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, a trajala je najmanje tri godine"*, što znači da zatečene izvanbračne udovice, odnosno izvanbračni udovci, na dan stupanja na snagu Zakona (28. ožujka 2008.) nemaju pravo na obiteljsku mirovinu.

**Zakon o izmjenama Zakona o stažu osiguranja
s povećanim trajanjem**

Zakon o izmjenama Zakona o stažu osiguranja s povećanim trajanjem stupio je na snagu 9. travnja 2008., a objavljen je u "Narodnim novinama", broj 41/08.

Ova izmjena zakona posljedica je preispitivanja normativnih i administrativnih zapreka, pregleda i analize postojećih propisa unutar aktivnosti Posebne jedinice za HITROREZ Vlade Republike Hrvatske, a njome su brisane odredbe koje se odnose na osnove i stope za obračun doprinosa.

Budući da Zakon o doprinosima za obvezna osiguranja cjelovito uređuje problematiku doprinosa za obvezna osiguranja, a time i osnovicu i stope za obračun doprinosa, zaključeno je da je nepotrebno da se ista materija nalazi i u Zakonu o stažu osiguranja s povećanim trajanjem. Time će se i poslodavci osloboditi obveze nepotrebnoga mjesečnog izvješćivanja Zavoda o uplati doprinosa, što će svakako doprinijeti osiguranju racionalnijeg i učinkovitijeg poslovanja.

**Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o pravima iz
mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba,
policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba**

Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba stupio je na snagu 9. travnja 2008., a objavljen je u "Narodnim novinama", broj 41/08.

Najvažnije novine koje donosi navedeni Zakon su sljedeće:

- odredbe Zakona o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba usklađuju se sa zakonskim propisima kojima se uređuje sigurnosno-obavještajni sustav Republike Hrvatske i položaj djelatnih vojnih osoba u ostvarivanju njihovih prava iz mirovinskog osiguranja, ne mijenjajući pri tome uvjete za ostvarivanje prava, a niti njihov opseg;

- odredbe Zakona usklađuju se s propisima o doprinosima za obvezna osiguranja, kojima je na sustavan i cjelovit način uređena materija obveznih doprinosa;

- jedinstveno se uređuje pravni položaj svih osiguranika (muškaraca i žena), odnosno muškarci i žene izjednačeni su u pogledu uvjeta starosne dobi i navršenoga mirovinskog staža za stjecanje prava na starosnu mirovinu i prijevremenu starosnu mirovinu koja se ostvaruje prema ovom Zakonu, neovisno od uvjeta koji se primjenjuju prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, čime se i izvršava obveza koja proizlazi iz Direktive EU o postupnoj primjeni načela ravnopravnosti muškaraca i žena u pitanjima socijalne sigurnosti. Napominjemo da će se ova izmjena primjenjivati od dana prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju, tj. od dana prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju osiguranici - žene koje imaju svojstvo djelatne vojne osobe, policijskog službenika, ovlaštene službene osobe pravosuđa i službene osobe s posebnim dužnostima i ovlastima u sigurnosno-obavještajnom sustavu ostvarivat će pravo na starosnu mirovinu s navršenih 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža, a prijevremenu starosnu mirovinu s navršenih 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža, dakle prema istim uvjetima kao i muškarci.

NAJČEŠĆA PITANJA

Povećavaju se mirovine za tri skupine korisnika mirovina ostvarenih od 1. siječnja 1999.

PITANJE:

Kakve promjene u visini mirovina donose izmjene Zakona o mirovinskom osiguranju od 1. siječnja ove godine?

ODGOVOR:

Prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju koji se primjenjuje od 1. siječnja 2008. povećavaju se mirovine za tri skupine korisnika mirovina ostvarenih od 1. siječnja 1999.

Prijevremena starosna mirovina trajno se umanjivala do 18% (mirovine ostvarene do 17. prosinca 2002.), odnosno do 20,4% (mirovine ostvarene nakon toga dana). Od 1. siječnja 2008. prijevremena starosna mirovina trajno se umanjuje za 0,15% za svaki mjesec ostvarivanja mirovine prije dobi propisane za starosnu mirovinu, a najviše za 9% u slučaju 5 godina ranijeg odlaska u mirovinu.

Postotak povećanja prijevremene starosne mirovine ovisi o dosadašnjem umanjenju – što je veći postotak dosadašnjeg umanjenja, više se od 1. siječnja 2008. povećava prijevremena starosna mirovina. Primjerice, korisnicima kojima se mirovina umanjivala za 4,08%, sada se umanjuje za 1,8% (mirovina se povećava za 2,3%), a kojima se mirovina umanjivala za 20,4%, od 1. siječnja 2008. umanjuje se za 9% (mirovina se povećava za 14%). To se jednako primjenjuje i na najnižu i na najvišu prijevremenu starosnu mirovinu.

Od 1. siječnja 2008. povoljnije se određuje najniža mirovina korisnika koji imaju 31 i više godina mirovinskog staža. Naime, do 31. prosinca 2007. vrijednost najniže mirovine po godini mirovinskog staža iznad 30 godina bila je upola manja u odnosu na koeficijent za godine staža do 30 godina.

Od 1. siječnja 2008. najniža mirovina iznosi 52,46 kn za sve godine mirovinskog staža, što znači da se povećavaju najniže mirovine određene na temelju 31 i više godina mirovinskog staža, a koje su ostvarene od 18. prosinca 2002. Najniže mirovine ostvarene prije tog dana određene su na način koji je propisan ovim Zakonom, pa se te mirovine neće povećati.

Nadalje, mirovinski faktor za invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad za vrijeme zaposlenja povećava se s 0,3333 na 0,5 (mirovina se povećava za 50%), te s 0,5 na 0,6667 za korisnike čija je invalidnost posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti (mirovina se povećava za 33%).

Automatska rješenja za korisnike koji su mirovinu ostvarili od 1. siječnja 1999. do 31. prosinca 2007.

PITANJE:

Otišao sam u prijevremenu starosnu mirovinu u veljači 2007. s 35 godina staža. Mirovina mi je umanjena za više od 20 posto. Mojoj supruzi koja je u prijevremenu mirovinu otišla ove godine s 30 godina staža mirovina je umanjena samo za 9 posto, jer su, kako su nam rekli u Zavodu, stupili na snagu blaži penali za raniji odlazak u mirovinu. Hoću li i kada ja dobiti povećanu mirovinu i eventualne zaostatke?

ODGOVOR:

Vašoj supruzi mirovina je određena prema izmjenama i dopunama ZOMO-a koji se primjenjuje od 1. siječnja 2008., tj. za svaki mjesec ranijeg umirovljenja prije propisane dobne granice, mirovina je smanjivana za 0,15 posto.

Navedeno povoljnije umanjenje primijenit će se i na korisnike prijevremene starosne mirovine koji su mirovinu ostvarili od 1. siječnja 1999. do 31. prosinca 2007.

Stoga će Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje donositi automatska rješenja u slučaju kada je novoodređena mirovina veća od mirovine koja se sada isplaćuje. Pripadajuća razlika mirovine i zaostaci isplatit će se zajedno s mirovinom nakon donošenja rješenja (a najkasnije u zakonskom roku do 31. prosinca 2008.).

Najniža mirovina od 1. siječnja 2008.**PITANJE:**

Kolika je najniža mirovina za 15 godina staža?

ODGOVOR:

Od 1. siječnja 2008. najniža mirovina po godini mirovinskog staža iznosi 52,46 kn, što znači da najniža starosna mirovina za 15 godina mirovinskog staža iznosi 789,90 kn, za 30 godina staža iznosi 1.573,80 kn, za 40 godina staža iznosi 2.098,40 kn, odnosno razmjerno više za više godina mirovinskog staža. Svota najniže mirovine manja je od navedene, ako se radi o najnižoj mirovini korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad i obiteljskoj mirovini koju koristi manje od 4 člana obitelji.

Prijevremena starosna mirovina**PITANJE:**

Korisnik sam prijevremene starosne mirovine od 2000. godine. Mirovina mi je trajno umanjena za 20,4%. Kako će mi se odrediti mirovina i imam li pravo na zaostatke od dana ostvarivanja prava na prijevremenu starosnu mirovinu?

ODGOVOR:

Izmjene i dopune Zakona o mirovinskom osiguranju primjenjuju se od 1. siječnja 2008. Mirovina će vam se ponovno odrediti od 1. siječnja 2008. s postotkom umanjenja od 9%, umjesto dosadašnjih 20,4%.

PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH SVOTA MIROVINA U TRAVNJU 2008.

kn

VRSTE MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA U KUNAMA UMANJENA ZA POREZ I PRIREZ ***
I. KORISNICI MIROVINA PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU		
starosna	586326	2.252,00
invalidska	241499	1.810,10
obiteljska	236176	1.752,35
UKUPNO	1064001	2.040,79
II. HRVATSKA VOJSKA, prema: Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (DVO, PS i OSO)		
starosna	1891	4.676,63
invalidska	9000	2.889,08
obiteljska	433	3.842,68
UKUPNO	11324	3.224,04
III. KORISNICI MIROVINA KOJIMA JE MIROVINA ODREĐENA PREMA ZAKONU O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI		
Najniža mirovina (čl. 31. st. 3. ZOPHBDR)**	175	2.126,02
invalidska	45683	5.217,33
obiteljska	12110	7.505,70
UKUPNO	57968	5.686,06
IV. KORISNICI MIROVINA OSTVARENIH PREMA UGOVORU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I BOSNE I HERCEGOVINE O SURADNJI NA PODRUČJU STRADALNIKA RATA U BOSNI I HERCEG. KOJI SU BILI PRIPADNICI HRVATSKOG VIJEĆA OBRANE I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI - HVO ("NN", broj 2/06.)		
invalidska	1850	3.148,30
obiteljska	383	3.384,43
UKUPNO	2233	3.188,80

* U svotu mirovine pod točkom I. uključen je zaštitni dodatak uz mirovinu prema Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju (ZOMIO), koji se primjenjivao do 31. prosinca 1998. i dodatak na mirovinu prema Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju ("NN", broj 79/07.), koji je stupio na snagu 7. kolovoza 2007.

** Najniža mirovina priznata prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("NN", broj 174/04.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005.

U prosječnu mirovinu hrvatskih branitelja uključen je dodatak uz mirovinu prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji ("NN", broj 94/01.).

KORISNICI MIROVINA I VISINE MIROVINA, PREMA VRSTAMA MIROVINA U TRAVNJU 2008.

SKUPINE SVOTA MIROVINA	M I R O V I N A							
	UKUPNO		STAROSNA		INVALIDSKA		OBITELJSKA	
	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA
0	1	2	3	4	5	6	7	8
do - 500,00	67295	262,06	36810	251,74	19686	270,42	10799	282,01
500,01 - 1.000,00	110128	746,15	57532	736,44	20591	725,79	32005	776,69
1.000,01 - 1.500,00	142569	1.269,29	58433	1.265,17	44084	1.288,33	40052	1.254,36
1.500,01 - 2.000,00	266248	1.746,64	112768	1.760,55	74902	1.733,16	78578	1.739,53
2.000,01 - 3.000,00	298252	2.446,49	182109	2.486,52	59194	2.420,93	56949	2.345,07
3.000,01 - 4.000,00	123285	3.403,88	92954	3.408,27	16807	3.396,75	13524	3.382,55
4.000,01 - 5.000,00	37211	4.405,37	29169	4.409,08	4390	4.391,26	3652	4.392,65
5.000,01 - 6.000,00	12567	5.437,95	10895	5.442,88	1282	5.400,72	390	5.422,84
6.000,01 - 7.000,00	4804	6.333,90	4137	6.333,56	503	6.308,59	164	6.420,19
7.000,01 - 8.000,00	972	7.405,32	897	7.402,95	41	7.386,39	34	7.490,90
veće od - 8.000,00	670	9.532,04	622	9.532,37	19	9.741,06	29	9.388,04
UKUPNO	1064001	2.040,79	586326	2.252,00	241499	1.810,10	236176	1.752,35

NAPOMENA:

U svote mirovina uključen je zaštitni dodatak uz mirovinu, prema Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju (ZOMIO) koji se primjenjivao do 31. prosinca 1998.

U broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina Hrvatske vojske i hrvatskih branitelja. Svote mirovina umanjene su za porez i prirez, prema Zakonu o porezu na dohodak ("Narodne novine", broj 177/2004.), osim obiteljskih mirovina, prema članku 9. stavku 1. točki 7. i članku 53. stavku 2.

U prosječnu mirovinu uključen je dodatak na mirovinu prema Zakonu o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju ("Narodne novine", broj 79/2007.), koji je stupio na snagu 7. kolovoza 2007.

NAKLADNIK:
Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje - Središnja služba
A. Mihanovića 3, 10 000 ZAGREB
www.mirovinsko.hr

Za nakladnika: Mile Rukavina
Urednik priloga: Anđelka Zrnušić
Suradnik: Maja Kos
Lektorica: Boška Žedelj

Uređuje Odjel za odnose s javnošću
tel: 01/4595-156, 01/4595-269
fax: 01/4595-168